

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta	Kevin AUJEZDECKÝ
Název práce	Udržitelný rozvoj v koncepcích a politikách České republiky
Název a typ studijního programu	Ekonomika a management / Navazující
Fakulta / katedra	Ekonomická fakulta / KRM
Vedoucí práce	Vávra Jan, PhDr. Ph.D.
Oponent	RNDr. Jana Dlouhá, Ph.D.

Posudek závěrečné práce

1. Význam a náročnost tématu 1.5

Poznámka:práce nabízí velmi široký rámec, v němž jsou jevy sledovány, a také poměrně široký okruh jevů samotných. Pro pochopení hlubších souvislostí vývoje by bylo potřeba zmínit situaci v některé další zemi (tak by se ale rozšířil i rozsah práce)

2. Logická struktura práce 1.0

Poznámka:práce se rozvíjí přirozeně tak, jak bylo postupně dosahováno dílčích cílů - dle toho se poznatky o tématu postupně prohlubují.

3. Naplnění cíle práce 1.0

Poznámka:své cíle autor naplnil

4. Metodický postup 2.0

Poznámka:metoda je popsána poměrně stručně a s možnými chybami - prosím diskutovat v rámci obhajoby

5. Hodnocení teoretického zobecnění a přínosu 1.0

Poznámka:přínos je neoddiskutovatelný - práce poskytuje velmi dobrý přehled o vývoji v dané oblasti, i jistý analytický vhled do jeho obecných tendencí

6. Práce s literaturou 1.0

Poznámka:výběr literatury je soustředěn na dokumenty povahy legislativní, avšak teoretické práce jsou použity pro jejich analýzu v kapitole 6

7. Formální stránka 1.5

Poznámka:práce obsahuje gramatické chyby - viz některé poznámky v textu (editováno neúplně)

Závěr

Hodnocení práce (známka): **výborně**

Doporučuji práci k obhajobě: **ANO**

Otázky pro diskusi a poznámky

Kritické poznámky a celkový přínos, celková hodnota práce

Práce představuje zajímavý přehled legislativy a dokumentů vážících se k životnímu prostředí a udržitelnému rozvoji. Zahrnuje dlouhé časové období a pracuje s dokumenty jak mezinárodním, tak i platnými v ČR – mezinárodní a národní dokumenty pak srovnává. Ve druhé části uplatňuje zajímavé analytické pohledy, když se na vlastní zjištění dívá optikou 3 autorů píšících o udržitelném

rozvoji a/nebo situaci v ČR. Přestože tato analýza není podložena daty, je dostatečně ilustrativní a podtrhuje závěry. Tyto závěry víceméně odpovídají na položené výzkumné otázky, především ale poskytují poměrně plastický obraz situace a jejího vývoje v posledních 25 letech.

Nedostatky nejsou závažné, zde však poskytují jejich výčet pro další úvahy, jak podobné práce koncipovat.

1. Výzkumné otázky jsou poněkud nejasné a/nebo příliš široké – je snadnější a účinnější sledovat jeden či několik fenoménů ve všech sledovaných dokumentech, a na nich demonstrovat jevy, o které se zajímáme. Tedy např. jak je nakládáno s pojmy UR, ŽP atd. ve smyslu jejich konceptualizace a operacionalizace. Takto se práce poměrně zbytečně zabývá příliš mnoha otázkami najednou; i když to nakonec vede k hlubokému porozumění probíhajícím procesům, její závěry to oslabuje.

2. Základní pojmy je dobré v úvodu vymezit. Tak by se ukázalo, že UR vyjadřuje spíše jakýsi rámec, k němuž lze vztáhnout strategie a konkrétní opatření – nejde tedy o konkrétní předmět či hodnotu, která nabývá žádoucího stavu. Naproti tomu pro ŽP lze tento žádoucí stav v různých oblastech konkrétně definovat a hledat opatření, jež k němu vedou.

3. Hlavním analytickým úhlem pohledu je otázka životního prostředí – jak ji koncept UR ovlivňuje. Ve skutečnosti ale nejdůležitější změnou, kterou by tento koncept UR měl přinést, je způsob rozhodování. Nejde totiž již o nápravu škod a jejich předcházení, ale o strategické přemýšlení o budoucnosti tak, aby se změnila současná praxe.

4. Nejde o práci z oblasti práva, přesto by mohlo být stručně zmíněno, jakou funkci a legislativní sílu mají jednotlivé zkoumané dokumenty. Je rozdíl, zda se jedná o deklarace, strategie, politiky či praktická opatření. Liší se účinky těchto dokumentů, instituce zodpovědné za jejich naplňování i dopady na konkrétní cílové skupiny.

5. Kromě dokumentů jsou procesy transformace směrem k UR závislé i na aktérech, a s tím se stále více počítá při jejich implementaci. Během procesu Rio až Rio +20 se toto výrazně projevilo, poslední konference se konala v široké celospolečenské diskusi a její závěry mají být implementovány napříč společnostmi, a to na principu dobré vůle, nikoli restriktivních opatření. Jde o výrazný posun, který se projevil příznivě dokonce i v ČR.

6. Je zajímavé pozorovat, že vývoj v ČR víceméně sleduje světové trendy a je ve svém souhrnu značně pokrokový. Bylo by ale dobré zmínit nestabilitu zdejší politické scény, časté střídání na postu ministra ŽP i další specifika. To se pak odráží především ve sféře implementace dokumentů, která je na dosti špatné úrovni – často se jejich závěry neberou příliš vážně (především pokud jsou právně nezávazné).

Další poznámky jsou začleněny formou komentářů přímo v textu - zasláno emailem (zde není možnost nahrát soubor).

Otázky nebo témata pro diskusi před komisí

Nabízím více témat pro diskusi, netrvám na zařazení všech:

1. Prosím o preciznější popis použité metodologie – viz poznámky v textu. Práce nabízí zajímavé výsledky, ale z velmi stručného popisu použité metody se může zdát, že tyto výsledky jsou založeny na velmi originálním pohledu autora a jeho „nadhledu“, díky němuž dovede posuzovat více zdrojů současně ze své vlastní perspektivy. Jsou-li výsledky prezentovány jako výzkumné, mělo by být zmíněno, jak bylo dosaženo jejich objektivity.

2. Jak ovlivnily v ČR přijaté strategie UR dílčí sektorové politiky – kdy a v čem? (není vyloučeno, že v ničem, že to byly vždy dokumenty spíše „do šuplíku“, ale pokud je znám jejich dopad, bylo by dobré tento aspekt zrekapitulovat).

3. Domníváte se, že zájem o cíle a strategie UR v celosvětovém měřítku oslabil, nebo jinak ovlivnil politiky týkající se životního prostředí? Jak jsou na tom ekologická či environmentální témata na globální úrovni dnes, kdy hlavním cílem je well-being lidské společnosti a environmentální cíle se do značné míry od tohoto primárního cíle odvozují?

4. Na „překladu“ obecných, globálních strategií a cílů do národních priorit a politik se projevují kulturní specifika. Takto široké koncepce bývají totiž chápány v duchu místních tradic – myšlení i praxe. Dovedl byste na příkladu tématu UR ukázat, čím je specifické myšlení i praxe česká? Například probíhající procesy jsou stále méně založeny na restriktivních opatřeních, počítá se s „dobrou vůlí“ a pozitivním přístupem. Je to případ i Česka? Jistě byste našel i jiné aspekty tohoto vývoje, podobně jsou do procesů zapojeny i okolní státy: Německo, Rakousko... Několik informací o společenském a politickém kontextu by osvětlilo probíhající procesy.

Datum: 18.04.2018

Podpis oponenta